

ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΜΕ ΧΡΗΣΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΠΑΚΕΤΩΝ

Εργασία 1η

Φοιτητής
Παντελεήμων Μαθιουδάκης
ΜΕΣ20022

Διδάσκων
Δημήτριος Αντζουλάκος

Πανεπιστήμιο Πειραιά
ΠΜΣ Εφαρμοσμένης Στατιστικής

Περιεχόμενα

1	Άσκηση 1	2
1.1	2
1.2	3
1.3	4
1.4	4
1.5	6
1.6	7
2	Άσκηση 2	8
3	Άσκηση 3	10
3.1	11
3.2	11
3.3	12
3.4	12
3.5	12
3.6	13
3.7	14
3.8	15
3.9	16
3.10	17

1 Άσκηση 1

Αρχικά εισάγουμε τα δεδομένα σε ένα διάνυσμα d

```
> d <- c(73, 6, 77, 81, 91, 101, 135, 61, 65, 68, 18, 20, 23, 12,  
+       14, 18, 23, 26, 26, 27, 2, 3, 3, 40, 41, 41, 6, 10, 11, 12,  
+       37, 38, 38, 6, 73, 6, 51)
```

1.1

```
> mesos <- mean(d)  
> diamesos <- median(d)  
> euros <- max(d) - min(d)  
> lo3othta <- mean((d - mean(d))^3)/(sd(d)^3)  
> q1 <- quantile(d, 0.25)  
> q3 <- quantile(d, 0.75)  
> print(c(q1, q3))
```

```
25% 75%  
12 61
```

```
> max(table(d))
```

```
[1] 4
```

```
> var(d)
```

```
[1] 1044.686
```

```
> timh_mode <- table(d)[table(d) == 4]  
> timh_mode
```

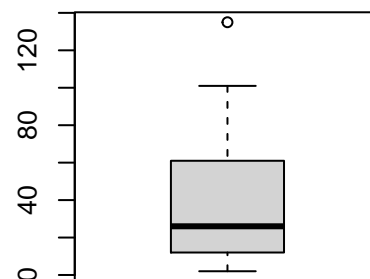
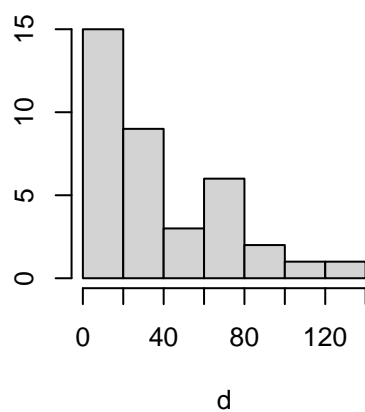
```
6  
4
```

μέσος	37.37838
διάμεσος	26
διασπορά	1044.686
εύρος	133
λοξότητα	1.024515
συχνή τιμή	6
1ο τεταρτημόριο	12
3ο τεταρτημόριο	61

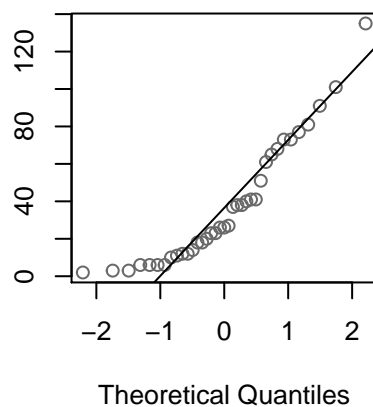
1.2

```
> par(mfrow=c(2,2),mai = c(1, 0.35, 0.6, 1.06))  
> hist(d)  
> boxplot(d)  
> qqnorm(d,col='dimgray')  
> qqline(d)
```

Histogram of d

Normal Q-Q Plot

Διακρίνεται απο το ιστόγραμμα πως υπάρχει μεγάλη πυκνότητα τιμών σε περιοχή που η Normal έχει λεπτή ουρά οπότε δεν φαίνεται να ακολουθούν Normal κατανομή. Αυτό διακρίνεται και στο θηκόγραμμα, καθώς η κατανομή φαίνεται δεξιιά ασύμμετρη, θα μπορούσε να φανεί και απο το QQplot κυρίως επειδή δια-

κρίνεται μια 'καμπύλη' των δεδομένων γύρω της γραμμής.

1.3

```
> library(nortest)
> lillie.test(d)
```

Lilliefors (Kolmogorov-Smirnov) normality test

```
data: d
D = 0.16647, p-value = 0.01109
```

```
> shapiro.test(d)
```

Shapiro-Wilk normality test

```
data: d
W = 0.88731, p-value = 0.001333
```

```
> ks.test(d, "pnorm", mean(d), sd(d))
```

One-sample Kolmogorov-Smirnov test

```
data: d
D = 0.16647, p-value = 0.2567
alternative hypothesis: two-sided
```

Τα αποτελέσματα των 2 ελέγχων (πέραν του `ks.test`) συμφωνούν σε $\alpha = 0.05$ ότι απορρίπτεται η υπόθεση κανονικότητας των δεδομένων.

1.4

```
> a = (mean(d)^2)/(mean(d^2) - (mean(d))^2)
> b = (mean(d^2) - mean(d)^2)/mean(d)
> a
```

```
[1] 1.37453
```

```
> b
```

```
[1] 27.19357
```

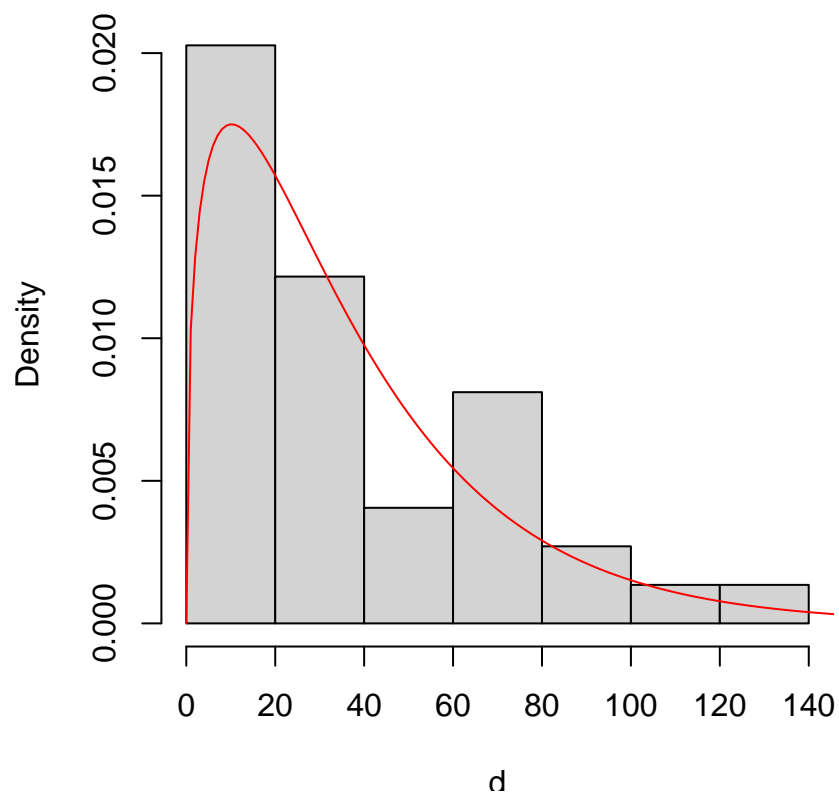
```
> f <- function(x, a, b) {
+   Ga <- prod(1:(a - 1))
+   fun <- (1/((b^a) * Ga)) * (x^(a - 1)) * exp(-(x/b))
+   return(fun)
}
```

```

+ }
> br <- seq(0, 140, 20)
> par(mfrow = c(1, 1), mai = c(0.75, 1, 2, 1.5))
> hist(d, breaks = br, prob = TRUE)
> lines(seq(0, 150), f(seq(0, 150, 1), a, b), col = "red")

```

Histogram of d

$$a = \frac{E(x)^2}{var(x)} \simeq 1.37453$$

$$b = \frac{var(x)}{E(x)} \simeq 27.19357$$

$$\text{όπου } \text{var}(x) = E(x^2) - E(x)^2$$

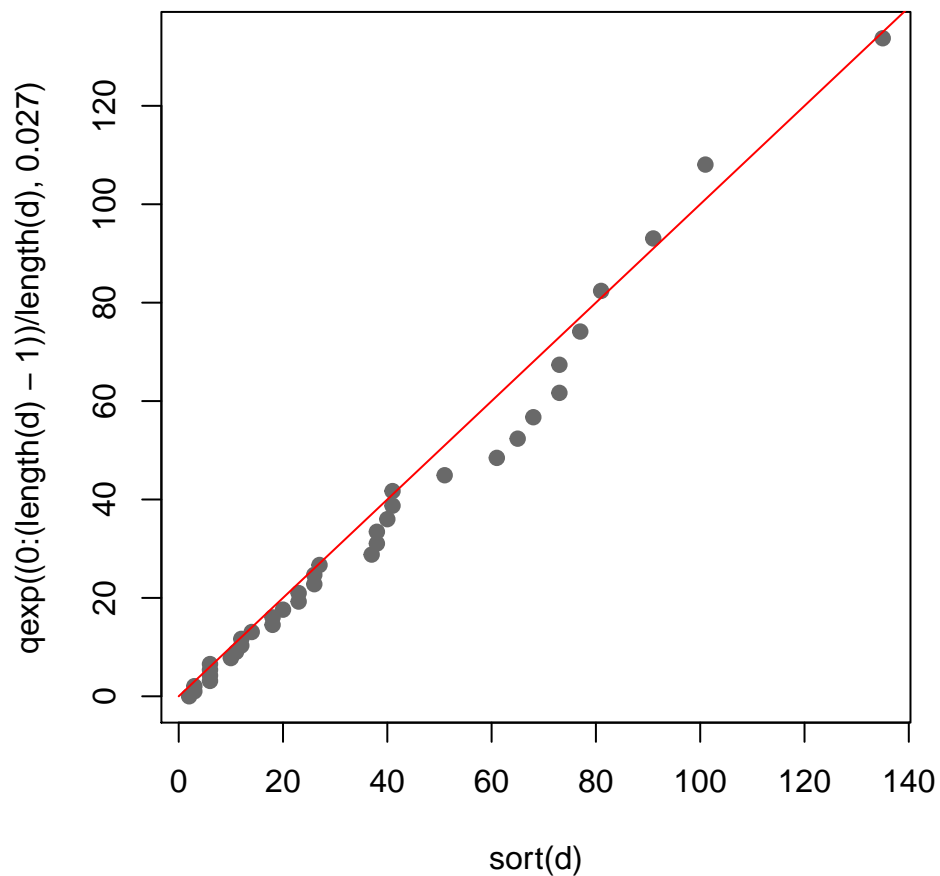
Ο αλγόριθμος `f ← function(x,a,b)` είναι συνάρτηση που υπολογίζει την πυκνότητα της Γάμμα κατανομής (με παραμέτρους εισαγωγής `x`, `a`, `b`)

1.5

```
> par(mfrow = c(1, 1), mai = c(1.5, 1, 0.8, 1.1))
> plot(sort(d), qexp((0:(length(d) - 1))/length(d), 0.027), pch = 19,
+       col = "dimgray")
> lines(c(0, 140), c(0, 140), col = "red")
> ks.test(d, "pexp", 0.027)
```

One-sample Kolmogorov-Smirnov test

```
data: d
D = 0.091212, p-value = 0.9179
alternative hypothesis: two-sided
```


Φαίνεται αρκετά καλή προσέγγιση και απο το QQplot (αν εξαιρέσουμε κάποιες αποκλίνουσες τιμές στο κέντρο) παραλλήλως του ελέγχου ks-test με ίδιο συμπίερασμα, $p\text{-value} = 0.9179 \Rightarrow \Delta\epsilon\eta\ \alpha\pi\omicron\rho\omicron\rho\epsilon\iota\tau\epsilon\tau\alpha\iota\ \delta\epsilon\delta\omicron\mu\epsilon\eta\alpha\ \sim \exp(\lambda = 0.027)$

1.6

```
> library(PASWR)
> SIGN.test(d, md = 20)
```

One-sample Sign-Test

data: d


```

s = 22, p-value = 0.243
alternative hypothesis: true median is not equal to 20
95 percent confidence interval:
 18.00000 40.94273
sample estimates:
median of x
      26

```

	Conf.Level	L.E.pt	U.E.pt
Lower Achieved CI	0.9011	18	40.0000
Interpolated CI	0.9500	18	40.9427
Upper Achieved CI	0.9530	18	41.0000

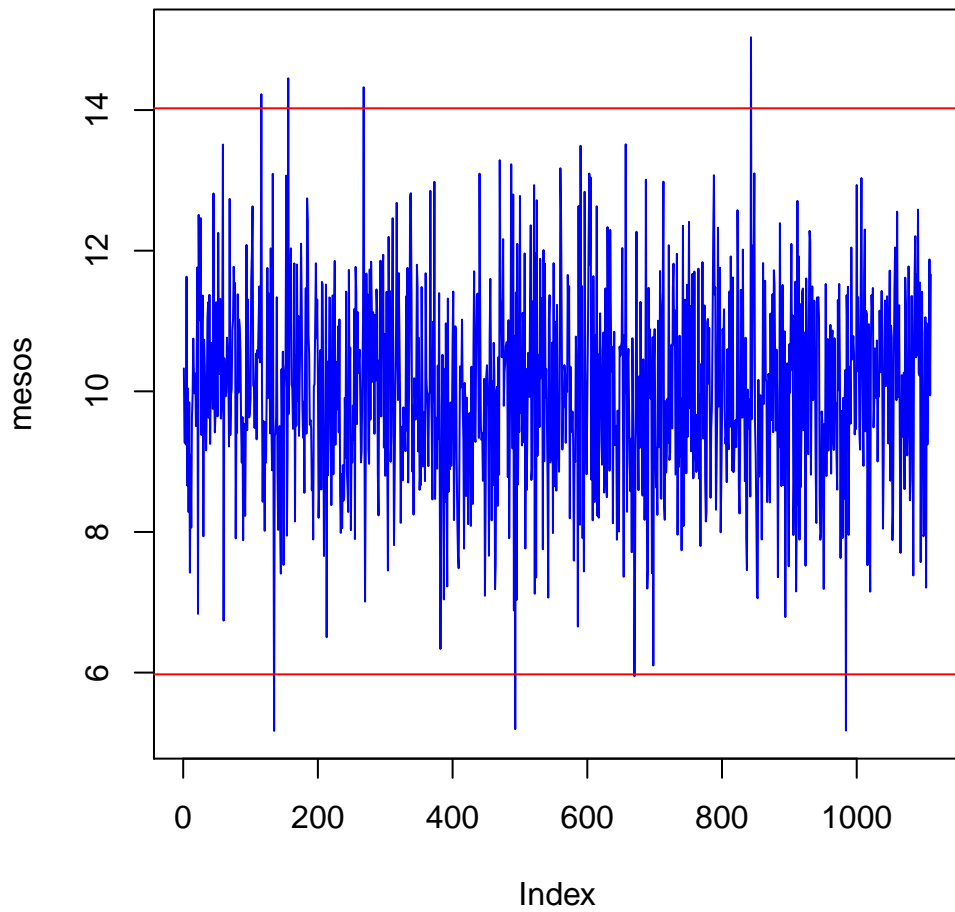
Εν κατακλείδι, δεν απορρίπτεται η παραμετρική διάμεσος να ισούται με 20

2 Άσκηση 2

```

> set.seed(20022)
> deigma <- matrix(rep(0, 1110 * 5), c(5, 1110))
> mesos <- c()
> for (i in 1:dim(deigma)[2]) {
+   deigma[, i] <- rnorm(5, 10, 3)
+   mesos[i] <- mean(deigma[, i])
+ }
> anwgrammh <- 10 + (3 * 3/sqrt(5))
> katwgrammh <- 10 - (3 * 3/sqrt(5))
> par(mfrow = c(1, 1), mai = c(1.5, 0.8, 0.6, 1))
> plot(mesos, type = "l", col = "blue")
> abline(anwgrammh, 0, col = "red")
> abline(katwgrammh, 0, col = "red")
> thesi <- which((mesos < katwgrammh) | (mesos > anwgrammh))
> outliers <- mesos[thesi]

```


false alarms = 8

$$\begin{bmatrix} x_{1,1} & x_{1,2} & \cdots & x_{1,1110} \\ \vdots & \vdots & \vdots & \vdots \\ x_{5,1} & x_{5,2} & \cdots & x_{5,1110} \end{bmatrix}_{5 \times 1110}$$

$$\begin{matrix} \downarrow & \downarrow & \cdots & \downarrow \\ \text{mean}(x_{1:5,1}) & \text{mean}(x_{1:5,2}) & \cdots & \text{mean}(x_{1:5,1110}) \end{matrix}$$

Πίνακας 1: Ο αλγόριθμος υπολογίζει 5 τιμές απο *Normal*, 1110 φορές, τα αποθηκεύει σε πίνακα 5x1110 και απο αυτό υπολογίζει το μέσο όρο κάθε στήλης.

3 Άσκηση 3

```
> data <- read.table("/home/user/Downloads/ANAL-DED/Ergasia/babies.txt",
+   header = T)
> j <- 0
> count <- c()
> sthlh <- c(5, 10, 12, 13, 15, 17, 18)
> del <- c(999, 99, 99, 999, 99, 99, 999)
> for (i in 1:dim(data)[1]) {
+   if (sum(data[i, sthlh] == del)) {
+     j <- j + 1
+     count[j] <- i
+   }
+ }
> d_new <- data[-c(count), ]
```

Ο παραπάνω αλγόριθμος ελέγχει κάθε γραμμή του πίνακα αν περιέχει τουλάχιστον 1 τιμή όπως ορίζεται από το διάνυσμα `del` δηλαδή εξαιρούνται $(X_1, \dots, X_7) = (999, 99, 99, 999, 99, 99, 999)$ κατά σειρά. Το αποτέλεσμα, πίνακας `d_new` με διαστάσεις :

```
> dim(d_new)
```

```
[1] 701 23
```

3.1

```
> library(rockchalk)
> attach(d_new)
> model <- lm(wt ~ gestation + age + ht + wt1 + dage + dht + dwt)
> model
```

Call:

```
lm(formula = wt ~ gestation + age + ht + wt1 + dage + dht + dwt)
```

Coefficients:

```
(Intercept)    gestation         age          ht          wt1          dage
-101.90746      0.45031      0.13497      1.22304      0.03078      0.06032
          dht          dwt
   -0.07833      0.07831
```

	model	
	Estimate	(S.E.)
(Intercept)	-101.90746***	(23.29181)
gestation	0.45031***	(0.03909)
age	0.13497	(0.18811)
ht	1.22304***	(0.28517)
wt1	0.03078	(0.03427)
dage	0.06032	(0.16551)
dht	-0.07833	(0.27056)
dwt	0.07831*	(0.03307)
N	701	
RMSE	16.42882	
R^2	0.21172	
adj R^2	0.20376	

* $p \leq 0.05$ ** $p \leq 0.01$ *** $p \leq 0.001$

εκτιμήσεις των παραμέτρων :

constant	-101.907
gestation	0.45031
age	0.13497
ht	1.22304
wt1	0.03078
dage	0.06032
dht	-0.078
dwt	0.07831

3.2

ποσοστό ερμηνείας :

$$R^2 = 0.2117$$

3.3

```
> library(xtable)
> models <- c('constant', 'model')
> xtable(as.data.frame(cbind(models, anova(lm(wt~1), model))))
```

	models	Res.Df	RSS	Df	Sum of Sq	F	Pr(>F)
1	constant	700.00	237282.01				
2	model	693.00	187044.92	7.00	50237.09	26.59	0.00

$$P_value(F_test) < 2.2 \cdot 10^{-16}$$

Συνεπώς απορρίπτω ταυτόχρονα οι παράμετροι να είναι μηδέν \Rightarrow στατιστικά σημαντικό μοντέλο

3.4

```
> df <- data.frame(gestation = 270, age = 29, ht = 63, wt1 = 220,
+   dage = 36, dht = 74, dw1 = 230)
> predict(model, newdata = df, interval = "predict", level = 0.99)
```

```
      fit      lwr      upr
1 121.8012 78.34987 165.2526
```

Κάτω φράγμα	Εκτίμηση	Άνω φράγμα
78.349	121.8012	165.252

3.5

```
> model1 <- lm(wt ~ gestation + age + ht)
> model2 <- lm(wt ~ gestation + age + ht + wt1 + dage + dht + dw1)
> anova <- anova(model1, model2)
```

	Res.Df	RSS	Df	Sum of Sq	F	Pr(>F)
1	697	189284.49				
2	693	187044.92	4	2239.57	2.07	0.0825

Σε $\alpha = 0.1$ $Pr(> F) = 0.0825 < \alpha$ απορρίπτουμε τα 2 μοντέλα να έχουν την ίδια επεξηγηματικότητα, συνεπώς το μεγαλύτερης διάστασης μοντέλο είναι καλύτερο

3.6

Start: AIC=3932.2

wt ~ gestation + age + ht + wt1 + dage + dht + dwt

	Df	Sum of Sq	RSS	AIC
- dht	1	23	187068	3930.3
- dage	1	36	187081	3930.3
- age	1	139	187184	3930.7
- wt1	1	218	187263	3931.0
<none>			187045	3932.2
- dwt	1	1513	188558	3935.9
- ht	1	4965	192010	3948.6
- gestation	1	35821	222866	4053.0

Step: AIC=3930.29

wt ~ gestation + age + ht + wt1 + dage + dwt

	Df	Sum of Sq	RSS	AIC
- dage	1	46	187114	3928.5
- age	1	130	187197	3928.8
- wt1	1	224	187291	3929.1
<none>			187068	3930.3
+ dht	1	23	187045	3932.2
- dwt	1	1785	188853	3934.9
- ht	1	5091	192159	3947.1
- gestation	1	35817	222885	4051.1

Step: AIC=3928.46

wt ~ gestation + age + ht + wt1 + dwt

	Df	Sum of Sq	RSS	AIC
- wt1	1	252	187366	3927.4
<none>			187114	3928.5
- age	1	877	187991	3929.7
+ dage	1	46	187068	3930.3
+ dht	1	33	187081	3930.3
- dwt	1	1756	188870	3933.0
- ht	1	5051	192165	3945.1
- gestation	1	35816	222930	4049.2

Step: AIC=3927.41

wt ~ gestation + age + ht + dwt

	Df	Sum of Sq	RSS	AIC
<none>			187366	3927.4
+ wt1	1	252	187114	3928.5
+ dage	1	74	187291	3929.1
+ dht	1	45	187321	3929.2
- age	1	1140	188506	3929.7
- dwt	1	1919	189284	3932.5
- ht	1	7068	194434	3951.4
- gestation	1	36498	223864	4050.2

Απο $AIC = 3932.2 \mapsto AIC = 3927.41$ με παραμέτρους :

```
> modelaic
```

Call:

```
lm(formula = wt ~ gestation + age + ht + dwt)
```

Coefficients:

(Intercept)	gestation	age	ht	dwt
-109.19459	0.45319	0.21561	1.30161	0.07562

3.7

$$0.45031 \pm t_{\frac{a=0.1}{2}, 693} \cdot se_{\beta_1}$$

$$\Delta.E.(\beta_1) = [0.386, 0.514]$$

3.8

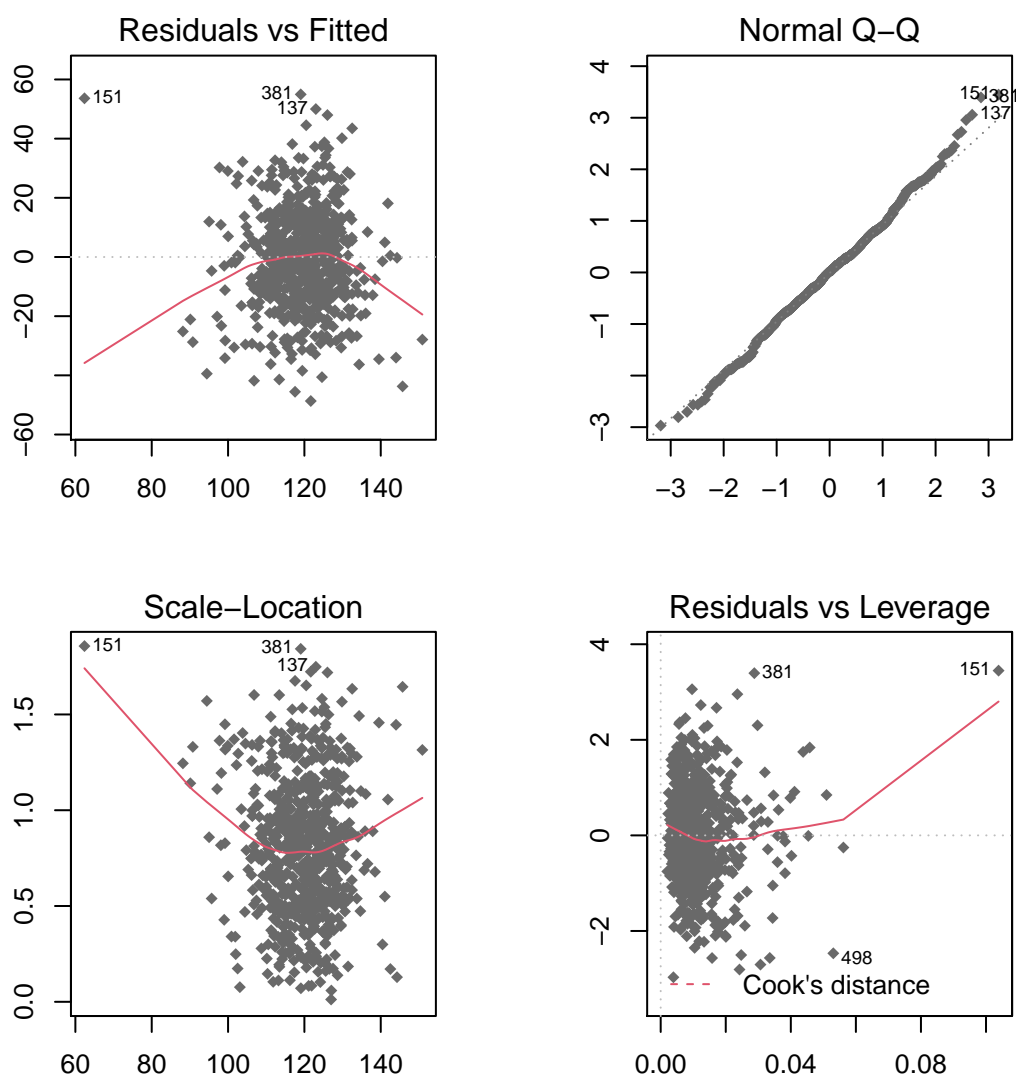
```
> vcov(model)
```

	(Intercept)	gestation	age	ht
(Intercept)	542.50832398	-4.261985e-01	2.107333e-02	-3.435501e+00
gestation	-0.42619854	1.527904e-03	3.324104e-04	7.760986e-05
age	0.02107333	3.324104e-04	3.538604e-02	6.098232e-04
ht	-3.43550145	7.760986e-05	6.098232e-04	8.132185e-02
wt1	0.14462257	-1.026970e-04	-1.875185e-04	-3.856770e-03
dage	-0.58617986	-9.029876e-07	-2.554275e-02	1.000474e-03
dht	-3.32816540	-2.635794e-05	-4.780946e-03	-1.821213e-02
dwt	0.17190445	4.672835e-06	9.003908e-05	-3.953171e-04
	wt1	dage	dht	dwt
(Intercept)	0.1446225654	-5.861799e-01	-3.328165e+00	1.719044e-01
gestation	-0.0001026970	-9.029876e-07	-2.635794e-05	4.672835e-06
age	-0.0001875185	-2.554275e-02	-4.780946e-03	9.003908e-05
ht	-0.0038567698	1.000474e-03	-1.821213e-02	-3.953171e-04
wt1	0.0011742012	-6.198238e-04	3.749124e-04	-1.316390e-04
dage	-0.0006198238	2.739318e-02	6.995701e-03	-1.352113e-04
dht	0.0003749124	6.995701e-03	7.320095e-02	-4.503819e-03
dwt	-0.0001316390	-1.352113e-04	-4.503819e-03	1.093715e-03

Πίνακας 2: Πίνακας Διακύμανσης-Συνδιακύμανσης των β_i παραμέτρων

3.9

```
> par(mfrow=c(2,2),mai=c(0.5,0.3,0.5,0.8))
> plot(model,col='dimgray',pch=18)
```


Διακρίνεται πως η παρατήρηση 151 απέχει πολύ από το κύριο νέφος των δεδομένων (βλέπε Residuals vs Fitted και Residuals vs Leverage)

Συγκεκριμένα πρόκειται για σημείο επιρροής, το οποίο είναι ιδιαίτερα προβληματικό καθώς τέτοιου είδους σημεία (εν αντιθέσει με τα κοινά outliers) επηρεάζουν σημαντικά την εκτίμηση των συντελεστών παλινδρόμησης

Παρατήρηση 151 :

```
> d_new[151,c('gestation','age','ht','wt1','dage','dht','dwt')]
```

```
      gestation age ht wt1 dage dht dwt  
261      148  28 66 135   36  68 155
```

3.10

```
> res <- resid(model)  
> par(mfrow=c(1,2),mai=c(3,0.5,0.5,0.8))  
> hist(res,prob=TRUE)  
> lines(seq(-70,70),dnorm(seq(-70,70),mean(res),sd(res)),col='red')  
> legend("topright", c("Histogram", "Normal"),cex=0.5, fill=c("gray", "red"))  
> qqnorm(res)  
> qqline(res)  
> shapiro.test(res)
```

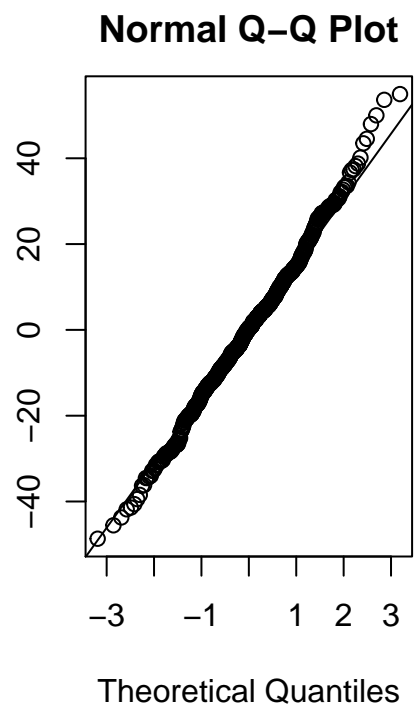
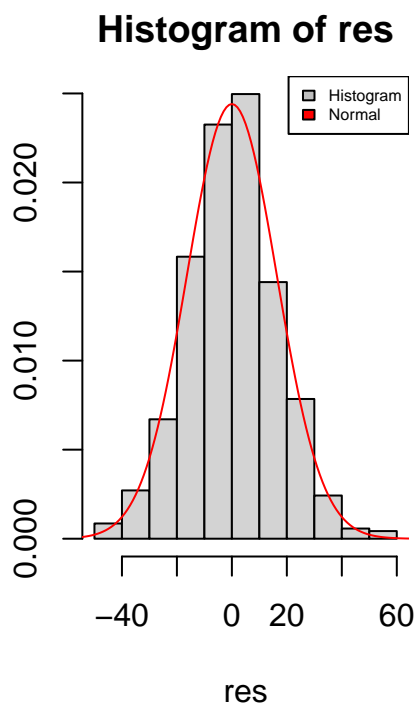
Shapiro-Wilk normality test

```
data:  res  
W = 0.99668, p-value = 0.155
```

```
> lillie.test(res)
```

Lilliefors (Kolmogorov-Smirnov) normality test

```
data:  res  
D = 0.02832, p-value = 0.1883
```


Τόσο γραφικά (πολύ καλή προσαρμογή ιστογράμματος και ποσο-
 στιαίου διαγράμματος με κανονική κατανομή) όσο και με ελέγχους

shapiro.test	0.155
lillie.test	0.1883

δεν απορρίπτεται κανονικότητα καταλοίπων.